

Talepapir v. foretræde for Folketingets Socialudvalg 25.1.24.

Tak for vi må komme og præsentere vores undersøgelse “kan det virkelig passe”. Vi er Arne Christensen og Janne Hansen fra Tænk tanken Lucia.

Undersøgelsen tager afsæt i, at færre og færre personer med synshandicap kommer i arbejde. Det sker på trods af, at de lovgivningsmæssige rammer synes at være til stede, og et arbejdsmarked, der har brug for arbejdskraft.

Vi undrede os.

Frem for at gætte på årsagerne til det, har vi indhentet vidnesbyrd fra 30 mænd og kvinder med synshandicap fra hele landet, og spurgte ind til deres erfaringer med det offentlige støttesystem.

Alle havde ønske om at komme i arbejde.

Undersøgelsen viser 3 hovedområder:

1.

Sagsbehandlerne mangler viden om synshandicap.

Den kommunale rehabiliteringsindsats er præget af uvidenhed om synshandicap. Den eksisterende nationale specialviden inddrages ikke, selv om den allerede er finansieret og dermed gratis for kommunerne. Den enkelte oplever sig overladt til sig selv.

"Kommuner ved ikke, hvad det vil sige at være synshandicappet. Man er magtesløs, fordi man står uden

relevant viden. Hvis jeg havde vidst dengang, hvad jeg ved i dag, kunne jeg måske have bibeholdt mit arbejde."

"Man skal selv opsøge viden."

"De sagde fra starten - vi har ikke kompetencen til at hjælpe dig. Vi skal have fat i nogle, der ved noget om det her. Så kunne jeg have ønsket at de gjorde det. Hvis det var den vej vi havde gået, så havde jeg højst sandsynligt siddet i job i dag, uden selvfølgelig at vide det, men chancerne havde i hvert fald været større."

2.

Der mangler udredninger, herunder inddragelse af borgeren og borgerens synshandicap.

Inddragelse og samarbejde med borgeren, der fører frem til en individuel handleplan, hvor der er taget højde for synsnedsættelsen, - den mangler.

En helhedsorienteret rehabiliteringsindsats med udredning af personens kompetencer, uddannelse, erhvervserfaring, fremtidsønsker, set i sammenhæng med betydningen af den enkeltes særlige synshandicap, - den mangler.

Helhedstænkning og det personlige møde synes fraværende.

Den enkelte oplever sig mere som en opgave, der skal sættes flueben ved.

"Brækker du ryggen, så er der ligesom lagt en plan for hvordan man får vedkommende videre. Det er der bare ikke, hvis du

mister synet."

"Kommunen var ved at parkere mig som ubrugelig, inden jeg var fyldt 40 år, fordi det var billigst, iflg. sagsbehandleren."

"Jeg kunne godt have ønsket mig, at man havde sat sig ned og ligesom fundet ud af, hvad mine faglige kvalifikationer var, så jeg kunne få lov til at bruge dem dengang. I dag sidder jeg med en fornemmelse af at min uddannelse er spildt."

3.

Der mangler træning i jobmæssige færdigheder og kompetent jobformidling.

Ansvar for at komme i job opleves alene at ligge hos den enkelte. Borgerne oplever, at være overladt til sig selv, eller ved familie eller andres hjælp, at finde job.

Jobcentrets medarbejdere har ikke kendskab til jobmuligheder for personer med synshandicap.

"De ved ikke hvad de skal gøre".

"Hvis vi skal lykkes med at komme ud på arbejdsmarkedet, skal der gøres en speciel indsats med os, og ikke bare fokuseres på hjælpemidler".

"Kommuner har deres eget jobsøgningstilbud, men det er jo til raske folk, - syns-raske folk. Der er specielle gratis kurser hvis man har nedsat syn, som kommunen kunne have henvist til."

Undersøgelsens anbefalinger

Når vi samler op fra vidnesbyrdene, så viser undersøgelsen konsekvenser af afspecialisering af specialviden.

Borgerne har udtrykt ønsker for politisk handling, der sammen med vores kendskab til lovgivning og det endnu eksisterende vidensfelt om synshandicap, så er det muligt at arbejde med en praksis, der forenkler og optimerer den samlede indsats for synshandicappede mennesker i den erhvervsdygtige alder.

Nøglen er: synsfaglig viden og tværsektorielt samarbejde.

Vi anbefaler at der arbejdes på at sikre følgende 3 områder:

1. At sagsbehandlerne skal inddrage viden om synshandicap.
2. At der foretages en helhedsorienteret udredning med inddragelse af borgeren med synshandicap.
3. At der iværksættes en grundlæggende rehabilitering og genoptræning, der indeholder synskompenserende undervisning og træning i jobmæssige færdigheder, og at den iværksættes hurtigt efter synstabet og følges op af synsfaglig jobfastholdelse/jobformidling.

Det her fremlagte, er dokumenteret i undersøgelsen:

“ Kan det virkelig passe.”

Tænketanken Lucias kontaktoplysninger:

Janne Lisbet Hansen, jannelisbethansen@gmail.com, tlf.: 21 70 81 74

Arne Christensen, acvirum@gmail.com, tlf.: 40 41 30 11

Agnete Thage-Jørgensen, atj@pc.dk, tlf.: 26 84 06 28

<http://taenketanken-lucia.dk>

Om tænketanken Lucia

Tænketanken Lucia blev samlet 2015 som en uafhængig tværfaglig tænketank. Lucias mål er at virke for en faglig og etisk socialpolitik, der styrker, at handicappede/synshandicappede mødes som ligeværdige borgere med fokus på muligheder frem for på begrænsninger.

